

شماره : ۶۴۲ - ۹۲

تاریخ : ۹۲/۰۶/۰۲

پیوست : دارد

جناب آقای مهندس رحمتی

معاونت محترم برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری

موضوع: اعلام نقطه نظرات اصلاحی در خصوص بخشنامه شماره ۱۰۰/۸۰۷۶ آن معاونت محترم
در خصوص نحوه جبران آثار تغییر قیمت ارز در پیمان های فاقد تعديل

با سلام و احترام

ضمن عرض تشکر از توجهات به عمل آمده در خصوص بخشنامه شماره ۱۰۰/۸۰۷۷۶ آن معاونت محترم در مورد اعمال تعديل ارز برای پیمان های جاری که قبل از جهش شدید نرخ ارز و قیمت ها، به صورت ریالی و بدون تعديل ارز منعقد شده بودند، بدلیل تغییرات شدید و ناگهانی نرخ ارز اجرای عمدۀ پروژه های مذکور غیر ممکن شده است. اگر چه صدور این بخشنامه در کاهش مشکلات جدی بوجود آمده ناشی از شرایط فوق تا حدودی موثر می باشد ولی لازم به توضیح است که بخشنامه مذکور با عنایت به موارد به شرح ذیل رافع عمدۀ مشکلات حادث شده نمی باشد.

۱- حذف تاریخ و محدودیت زمانی (۱۳۹۱/۵/۱) در ویرایش جدید بخشنامه به دلایل زیر:
- از تاریخ ۹۱/۵/۱ تا مهر ماه همان سال هیچ چیز در مورد اولویت بندی ورود کالاها و انواع نرخ ارز مشخص نشده است.

- بطور مشخص: حذف محدودیت زمانی ۱۳۹۱/۵/۱ و تسری بخشنامه به تمامی قراردادهایی که مناقصه آنها تا پایان سال ۱۳۹۱ برگزار شده است. چرا که دلار بالاتر از ۳۰۰۰ تومان پس از تاریخ ۱۳۹۱/۵/۱ رخ داده و بخشنامه ۱۰۰/۸۰۷۷۶ هم در ۱۱ دی ۱۳۹۱ منتشر گردیده است.

۲- عبارت "هرگونه مابه التفاوت" مندرج در صفحه اول و بند ۱ صفحه دوم از بخشنامه اصلاح شود. چرا که کارفرمایان محترم با استناد به این عبارت در صورت پرداخت هر نوع تعديل دیگری که ارتباطی به تغییر نرخ ارز ندارد (مانند تعديل نرخ فلزات، مابه التفاوت ناشی از تغییر قوانین گمرکی و ...) از پرداخت هر گونه مابه التفاوت نرخ ارز استنکاف خواهدند ورزید. حداقل می توان چنین بیان نمود که "تعديل نرخ ارز فقط به آیتم هایی از قرارداد که مشمول تعديل دیگری نشده است تعلق خواهد گرفت" و یا اینکه به پیمانکار یا سازنده و فروشنده اختیار داده شود تا برای این آیتمهای قرارداد بتواند با صرف نظر از تعديلات و مابه التفاوت قراردادی استفاده از تعديلات بخشنامه را انتخاب نماید.

۳- عبارت "ارزی بری مستقیم" از پاراگراف اول صفحه دوم حذف شود، چرا که در دنیای صنعتی امروز و در همه کشورها تقریباً هیچ کالای صنعتی یافت نمی شود که برخی از قطعات آن با ارز خارجی از سایر کشورها وارد

نگردد و لذا تابع نرخ ارز نباشد. به عبارت دیگر با افزایش شدید نرخ ارز، سه دسته کالای مصرفی پیمانکاران به صورت جهشی افزایش قیمت پیدا می کنند:

الف- کالاهایی که مستقیماً توسط پیمانکار از خارج وارد می شوند.

ب- کالاهایی که در داخل تولید شده و به صورت ریالی فروخته می شوند ولی بخشی یا تمام قطعات آنها از خارج وارد می شوند.

ج- کالاهایی که توسط نمایندگی ها از خارج وارد می شوند ولی به صورت ریالی فروخته می شوند. یادآور می شود که کلیه تجهیزات پروژه های صنعتی در ایران شامل این سه دسته کالا می باشد و عبارت ارزبری مستقیم پیمانکاران را به سمت استفاده از محصولات وارداتی بعضاً با کیفیت نامناسب در مقایسه با محصولات شناخته شده داخلی سوق داده و به ضرر تولید داخل خواهد بود.

لذا لازم است به جای "ارزبری مستقیم" عبارت "متاثر از تغییرات نرخ ارز" درج و میزان آن با توجه به اینکه در این گونه قراردادها عموماً مستنداتی که میزان ارزبری را به صورت دقیق مشخص نماید قابل ارائه نیست. میزان ارزبری با بررسی دقیق ماهیت تجهیزات توسط کارفرما و مشاور (در صورت وجود) تعیین شود.

۴- اعتبار اسنادی و یا اسناد حواله از طریق بانک به عنوان تنها سند مثبته قابل ارایه برای دریافت تعديل نرخ ارز باشیست از بخشنامه حذف شود زیرا مستحضر هستید که در دوران چند ساله ای تحريم های اخیر، امکان گشایش اعتبار اسنادی و یا حواله ارز برای فروشنده از طریق بانک برای بخش اعظم تجهیزات وارداتی وجود نداشته است لذا لازم است به جای آن عبارت "اسناد مثبته ای قابل قبول کارفرما" جایگزین گردد.

۵- در بخشنامه مذکور نرخ ارز مبنا، نرخ ارز مرکز مبادلاتی در نظر گرفته شده است در این رابطه شایان توجه است که به موجب دستورالعمل مورخ ۹۱/۰۷/۱۵ بانک مرکزی جهت سفارش تجهیزات خارجی با نرخ ارز مبادله ای، پس از ثبت سفارش می باشد بیش از صد درصد معادل ریالی از مورد تقاضا (حدوداً تا صد و سی و پنج درصد) به صورت یکجا به بانک عامل پرداخت گردد در صورتیکه جبران و تأمین نقدینگی مذکور در قراردادهای جاری پیش بینی نشده است و پیمانکاران قادر توان مالی برای پوشش شرایط جدیدی که به پروژه ها تحمیل شده می باشند و حتی در صورت امکان تأمین مالی توسط پیمانکار، هزینه های آن در محاسبه ضریب بالاسری پروژه منظور نشده است و بعلاوه زمانبندی تخصیصی ارز مزبور خارج از کنترل پیمانکار یا سازنده می باشد و باید اعلام شود که تأخیر ناشی از عدم تخصیص ارز مزبور تأخیر مجاز تلقی شود.

۶- با توجه به اینکه تحريم های استکباری برای تأمین تجهیزات مورد نظر کارفرمایان بسیار زودتر از اسفند ۹۰ اعمال شده است، لذا مبنا قرار گرفتن اسفند ۹۰ برای اعمال تعديلات مناسب نمی باشد و درخواست می شود این تاریخ به ۱۰/۰۱/۱۳۹۰ تغییر یابد.

۷- در تبصره یک مندرج در صفحه ۴ بخشنامه استفاده از شاخص رشته ای دوره انجام کار به پایان سال ۹۱ محدود شده است، با توجه به واقعیات زمانبندی پروژهها بنظر می رسد این محدودیت باشستی حذف شود و به کلیه کارکردهای قراردادهای مشمول پس از فروردین ۱۳۹۰ و تا انتهای قرارداد تعلق گیرد.

-۸ در صفحه ۲ بخشنامه مذکور اشاره شده در صورتی که در قراردادهای جاری درصد ارزبری مشخص گردیده است این درصد قطعی تلقی شود، در صورتی که در اسناد کارفرمایان و مشاورین محترم با فرض اینکه تأثیر ارز فقط برای خریدهای خارجی پیمانکار می باشد، سقف آن را در اسناد محدود نموده بوند در حالیکه این درصد بیانگر ارزبری واقعی قرارداد بالاخص تأثیر ارزبری غیر مستقیم نمی باشد لذا درخواست می شود با اعلام پیمانکار یا سازنده و بررسی و تائید کارفرما و مشاور (در صورت وجود هر صد ارزبری برای ردیف های قرارداد تعیین و بر این اساس تعديل هر ردیف قرارداد مشخص شود.

-۹ با توجه به اینکه خریدها بر اساس برنامه زمانبندی مصوب و همچنین گرددش نقدینگی پروژه صورت میگیرد بعلاوه تا قبل از نوسانات شدید نرخ ارز در سال ۹۰ افزایش نرخ ارز برای کسی متصور نبود لذا توجیهی برای منظور نمودن ضریب ۲ در فرمول روش الف مندرج در صفحه ۲ بخشنامه مذکور وجود ندارد و بنظر می رسد می باشیستی حذف گردد.

-۱۰ تاریخ عقد قرارداد تعداد قابل توجهی از پروژه ها به زمان خیلی قبل تراز جهش شدید نرخ ارز باز می گردد که به دلیل عدم وجود نقدینگی کافی از سوی کارفرمایان (و بعضًا با اعلام نظر موکد ولی غیر رسمی و شفاهی) اجرای پروژه و خرید بخش مهمی از تجهیزات در بازه برنامه زمانبندی قراردادی متوقف شد ولی هم اکنون پس از افزایش شدید نرخ ارز و فراهم شدن نقدینگی و از طرف دیگر ثابت ماندن قیمت فروش (با توجه به عدم وجود تعديل در قراردادها که نتیجه آن ارزان بودن خرید در حال حاضر برای کارفرمایان می باشد، برخی از کارفرمایان محترم این فرصت را غنیمت شمرده، اجرا و خرید تجهیزات این پروژه های متوقف مانده را در این مقطع زمانی مورد پیگیری جدی قرار داده اند بنظر می رسد می باشد تعديل نرخ ارز شامل کارکردهای پس از فروردین ۱۳۹۰ این گونه قراردادها و خریدها که به دلایل مناسب به کارفرما با تأخیر مواجه شده اند هم بشود.

-۱۱ هر آیتمی از قرارداد که مشمول هیچ گونه تعديل دیگری نیست بتواند از یکی از روش های الف یا ب استفاده کند.

-۱۲ بخشنامه کلیه قراردادهای پیمانکاری ، ساخت و خرید که به نحوی متأثر از نرخ ارز می باشند را شامل نشده. لذا با عنایت به اینکه بخشنامه مذکور به تنها بی قادر به پوشش ~~عمل~~ معضلات فعلی پروژه ها نمی باشد بدینوسیله نقطه نظرات تشکلهای امضا ~~کنند~~ ذیل نامه بصورت متن بخشنامه موردنظر برای بروز رفت از بن بست کنونی پروژه ها ~~با پیوست~~ تقدیم می گردد

انجمن صنفی تولید کنندگان تابلو های برق	انجمن پیمانکاران خطوط و پنجمهای پنتکالکالبلو خطوط و پستهای انتقال کهربا	انجمن اتوماسیون تجهیزات	انجمن آب و مفاصلاب
سندیکای صنعت برق 	سندیکای صنعت فناوری اطلاعات 	تجهیزات	سندیکای صنعت فناوری اطلاعات

شماره:	بخش‌نامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	موضوع: نحوه جبران آثار قیمت ارز در پیمان‌ها و قراردادهای خرید

به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور ، با توجه به تغییرات و شرایط جدید ثبت سفارش واردات کالا، طبقه بندی و اولویت بندی کالاهای وارداتی و نوسانات قیمت ارز، این دستورالعمل از که به تصویب شورای عالی فنی رسیده و شامل دو روش می باشد، بمنظور جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز و نوسانات آن، در پیمانهای ریالی به ردیف هایی از قرارداد که فاقد تعديل نرخ ارز و فاقد هر گونه مابه التفاوت (جز بند ۲ روش ب) که آخرین روز مهلت ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار یا سازنده یا فروشنده قبل از ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ بوده و پیمان یا قرارداد بر اساس آن منعقد شده باشد به شرح زیر اعلام می گردد تا دستگاه‌های اجرایی (دولتی و غیره که پیمان آنها بر اساس قانون برگزاری مناقصات واگذار شده است) ضوابط این بخش‌نامه را به کارکردهای پس از ۱۳۹۰/۱/۱ اعمال و این مبلغ را به صورت قطعی برای جبران آثار نوسانات قیمت ارز پرداخت کنند.

تبصره ۱: در صورت وجود تعديل و یا مابه التفاوت برای ردیف هایی از قرارداد پیمانکار یا سازنده و یا فروشنده میتواند از تعديل یا مابه التفاوت قراردادی صرفنظر و از تعديل طبق این بخش‌نامه برای این ردیف های قرارداد استفاده نماید.

- ۱- مبلغ جبرانی با انتخاب پیمانکار برای ردیفهای پیمان یا قرارداد بر اساس یکی از دو روش "الف" یا "ب" محاسبه و پرداخت می شودهر کدام از روشها که توسط پیمانکار انتخاب و بر اساس آن صورت حساب ارائه و پرداخت گردد تا انتهای کار مبنای عمل قرار گرفته و اعمال و پرداخت رقم حاصل از روش دیگر مجاز نیست.
- ۲- در قراردادهای ریالی فاقد تعديل، استفاده از بخش‌نامه شماره ۱۰۰/۳۴۶۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۱ با موضوع نحوه جبران آثار اصلاح قیمت حامل های انرژی در پیمانها یا قراردادهای فاقد تعديل (به علت پوشش ریسک ناشی از تغییر بهای عوامل ناشی از هدفمندی، تغییر قیمت ارز و) به منزله استفاده از روش "ب" این بخش‌نامه می باشد. لذا، دیگر استفاده همزمان از روش "الف" مجاز نیست .
- ۳- در کارهایی که بر اساس مواد ۲۷، ۲۸ و ۲۹ قانون برگزاری مناقصات واگذار شده است، زمان ارایه پیشنهاد قیمت توسط پیمانکار (یا سازنده یا فروشنده) و تصویب هیات سه نفره باید قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ باشد و مبلغ جبرانی حاصل از هر دو روش "الف" یا "ب" با اعمال ضریب ۰.۸۵ ملاک عمل قرار می گیرد.
- ۴- در پیمانهای ریالی جاری مشمول تعديل که بخش‌هایی از قرارداد یا پیمان ، ریالی و فاقد تعديل می باشند، حسب مورد استفاده از ضوابط روش "الف" یا "ب" برای این بخش های قراردادی مجاز است.
- ۵- برای قراردادهای مشمول این بخش‌نامه، پرداخت هر گونه وجه دیگری بابت تغییر قیمت ارز مجاز نیست.
- ۶- برندهای مناقصاتی که پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار (یا سازنده یا فروشنده) قبل از ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ بوده ولی هنوز قرارداد (یا پیمان) هم‌بادله نشده است نیز می توانند از ضوابط این بخش‌نامه استفاده نمایند.

شماره:	بخشنامه به دستگاه های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	موضوع: نحوه جبران آثار قیمت ارز در پیمان ها و قراردادهای خرید

- ۷- دستگاه اجرایی موظف است اسناد اعمال و پرداخت این بخشنامه را در هر دوره سه ماهه در قالب پیوست ۱ به دبیرخانه شورای عالی فنی ارسال کند.
- ۸- بخشنامه جبران آثار اصلاح قیمت حامل های انرژی در پیمانهای فاقد تعديل (۱۰۰/۳۴۶۴۳) برای کارکردهای مربوط تا پایان قرارداد تمدید می شود. برای این منظور لازم است اعداد مندرج در جدول شماره ۲ (ضریب t) در بخشنامه یادشده، برای هر دوره سه ماهه در سال ۱۳۹۲ و بعد از آن، به میزان ۳٪ (سه درصد) افزایش یابد. بنابراین برای دوره های سه ماهه اول و دوم سال ۱۳۹۲ ، ضریب t به ترتیب برابر ۱.۳ و ۱.۳۳ خواهد بود.

روش الف) تعیین میزان نوسانات قیمت ارز

- ۱- این بخش از دستورالعمل برای محاسبه و پرداخت آثار ناشی از نوسانات قیمت ارز جهت ردیف های ریالی فاقد تعديل پیمانها می باشد که خرید مواد، قطعات، تجهیزات و خدمات مورد تایید کارفرما موضوع این ردیف های قراردادی به صورت ریالی ، با سهم ارزبری مستقیم (کالای ساخت خارج خریداری شده از خارج یا داخل ایران کا متاثر از ارز) (کالای ساخت داخل مطابق قرارداد و توافقات انجام شده خریداری شده و خرید اقلام مذکور طبق قرارداد به عهده و هزینه پیمانکار (یا سازنده و فروشنده) می باشد.
- ۲- در اینگونه قراردادها نوسانات قیمت ارز با فرض M بزرگتر از صفر از رابطه زیر تعیین می شود.

$$M = 1.06 \left[\frac{C_i}{C_0} - 1 \right] K P.$$

جدول شماره ۱

متغیر	شرح	واحد	ملاحظات
M	مبلغ مابه التفاوت ناشی از نوسانات قیمت ارزبرای هر ردیف قرارداد	ریال	- -
C_i	قیمت ثانویه ارز (دلار یا یورو)	ریال	مطابق جدول شماره ۱
C_0	قیمت اولیه ارز	ریال	بر اساس نرخ مندرج در سایت بانک مرکزی به تاریخ ۳ روز قبل از بازگشایی پاکات اسناد مناقصه
K	میزان ارزبری ردیف قراردادی	درصد	- -
P	نرخ اولیه ردیف های قراردادی	ریال	- -

شماره:	بخشنامه به دستگاه های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	موضوع: نحوه جبران آثار قیمت ارز در پیمان ها و قراردادهای خرید

مناقصات بعد از ۱۳۹۱/۰۷/۰۳	مناقصات تا ۱۳۹۱/۰۷/۰۲	
نرخ اعلامی مرکز مبادلات ارز	متوسط نرخ ارز صرافی های دارای مجوز از بانک مرکزی	Ci

تبصره ۲: معیار زمانی تعیین Ci، زمان تسلیم صورتحساب توسط پیمانکار(فروشنده یا سازنده) به کارفرما می باشد.

تبصره ۳: برای مناقصات بعد از ۱۳۹۱/۰۷/۰۳ با توجه به تعیین زمانبندی تخصیص ارز به نرخ اتاق مبادله ارز توسط بانک مرکزی چنانچه طبق زمانبندی قرارداد امکان تأمین ارز مورد نیاز از طریق اتاق مبادله میسر نباشد نرخ ثانویه Ci متوسط نرخ ارز صرافیهای مجاز در تاریخ ارائه صورتحساب خواهد بود. در غیر این صورت کارفرما ملزم می باشد تأخیرات ناشی از عدم تخصیص ارز به نرخ اتاق مبادله ارز را بعنوان تأخیر مجاز منظور نماید.

که به تائید مشاور و کارفرمای پروژه رسیده است.	تجهیزات ساخت داخل با استعلام از سازنده آن	تجهیزات خارجی ٪ ۱۰۰	ضریب k

تبصره ۴: در صد ارزبری برای ردیف های قرارداد در جلسه ای با حضور کارفرما، پیمانکار(یا فروشنده یا سازنده) و مشاور(در صورت وجود) تعیین خواهد و مبنای محاسبه و پرداخت تعديل نرخ ارز قرار میگیرد.

تبصره ۵: مبلغ نوسانات قیمت ارز برای هر نوبت حمل کالا یا هر فقره صورتحساب فقط یکبار قابل پرداخت است.

روش ب) تعیین تعديل نرخ پیمان ها بر اثر تغییر قیمت ارز

مبلغ جبرانی در ردیف های قراردادی فاقد تعديل در پیمانها یا قراردادهای ریالی بر اساس نوع پیمان به یکی از سه روش زیر تعیین می شود :

۱- پیمان های فاقد تعديل که پرداخت صورت وضعیت کار کرد بر اساس فهرست بهای پایه یا فهرست بهای خاص مصوب شورای عالی فنی صورت گیرد :

در این پیمان ها، پیمانکار برای کارهای انجام شده در فروردین ۱۳۹۰ و پس از آن، همراه با تهیه صورت وضعیت کارهای انجام شده موضوع پیمان، صورتحساب جداگانه ای که مربوط به ضوابط این روش است تهیه و ارایه می نماید. مبلغ این صورتحساب از رابطه زیر تعیین می شود:

$$(ai) * \text{مبلغ ناخالص کار کرد صورت وضعیت د رهر فصل فهرست بهای واحد پایه) = \sum \text{مبلغ جبرانی در هر صورت وضعیت}$$

شماره:	بخشنامه به دستگاه های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	موضوع: نحوه جبران آثار قیمت ارز در پیمان ها و قراردادهای خرید

$$\alpha_i = \frac{\text{شاخص فصلی دوره انجام کار}}{\text{شاخص فصلی دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۸۹}} - t$$

α_i = ضریب جبرانی برای هر فصل فهرست بهای واحد پایه

t = تورم فرضی که براساس جدول شماره ۲ تعیین می شود.

تبصره ۱: شاخص فصلی پیوست ۳ تعديل دوره انجام کار که باید پس از ۱۳۸۹/۱۲/۲۹ باشد.

جدول شماره ۲

سه ماه چهارم سال ۱۳۹۱	سه ماه سوم سال ۱۳۹۱	سه ماه دوم سال ۱۳۹۱	سه ماه اول سال ۱۳۹۱	سه ماه چهارم سال ۱۳۹۰	سه ماه سوم سال ۱۳۹۰	سه ماه دوم سال ۱۳۹۰	سه ماه اول سال ۱۳۹۰	سه ماهه انجام کارکرد
۱/۳۲	۱/۲۸	۱/۲۴	۱/۲۰	۱/۱۶	۱/۱۲	۱/۰۸	۱/۰۴	t ضریب

توضیح اینکه برای کارکردهای بعد از سه ماهه چهارم ۱۳۹۱ به ازای هر سه ماه ضریب t به میزان ۴٪ اضافه میشود.

- پیمان های منعقده بر اساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۴ و بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۲/۰۴ (حتی با وجود پیش بینی پرداخت مابه التفاوت):

(β_i * مبلغ ناخالص کارکرد صورت وضعیت بر اساس ساختار شکست کار) = مبلغ جبرانی در هر صورت وضعیت

$$\beta_i = \frac{\text{شاخص رشته ای دوره انجام کار}}{\text{شاخص رشته ای دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۸۹}} - t$$

β_i : ضریب جبرانی برای هر رشته فهرست بهای واحد پایه (شامل ابنيه، تأسیسات برقی و مکانیکی)

t : تورم فرضی که بر اساس جدول شماره ۲ تعیین می شود.

تبصره : شاخص رشته ای پیوست ۳ تعديل دوره انجام کار که باید پس از ۱۳۸۹/۱۲/۲۹ واقع شده باشد.

- در سایر پیمان ها که ردیف هایی از پیمان یا کل آن فاقد تعديل و برآورد آنها بر اساس فهرست بهای پایه، انجام گرفته و به صورت سرجمع منعقد شده و به صورت شکست کار پرداخت می شوند می توانند از ضوابط این بند استفاده کنند.

شماره:	بخشنامه به دستگاه های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	موضوع: نحوه جبران آثار قیمت ارز در پیمان ها و قراردادهای خرید

- ۳ در سایر پیمان ها که دارای ردیفهای فاقد تعديل بوده و برآورد تمام یا ردیف هایی از پیمان بر اساس فهرست بهای پایه، انجام نگرفته است و آخرین روز مهلت ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار (یا سازنده قبل از ۱۱/۱۰/۹۱ بوده است، ابتدا باید دستگاه اجرایی بر اساس نوع عملیات ردیف های موضوع پیمان، جدول وزنی (بر حسب درصد) مشابه با فهرست بهای پایه در رشته ها یا فصل های مختلف را تعیین نماید پس از تعیین وزن مشابه درصدی عملیات فاقد تعديل موضوع پیمان با رشته ها و یا فصل های مختلف، از روابط مندرج در بند ۱ یا ۲ حسب مورد، برای پرداخت مابه التفاوت استفاده می شود.
- ۴ در صورت تمدید مدت پیمان بر اساس ضوابط پیمان، در مدت تأخیرات مجاز نیز بر اساس ضوابط فوق عمل می شود و لیکن در مدت تأخیرات غیر مجاز هیچگونه پرداختی صورت نمی گیرد.
- ۵ در صورتی که ضریب جبرانی محاسبه شده بر اساس ضوابط یاد شده در هر دوره منفی گردد، ضریب جبرانی برابر صفر منظور می شود.

